

kinder ombudsman

het beste besluit:
geef kinderen invloed

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Aan de Leden van de Eerste Kamer
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Per email verzonden aan: griffier@eerstekamer.nl

Betreft: Oproep van de Kinderombudsman t.b.v. het debat over de
spreidingswet

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Op 15 en 16 januari 2024 debatteert u over de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (verder: spreidingswet). Dit wetsvoorstel beoogt een verandering te brengen in de huidige opvangsituatie van asielzoekers, door gemeenten een wettelijke taak te geven om asielopvangvoorzieningen te bieden.

Ruim een half jaar geleden constateerden Nationale ombudsman Reinier van Zutphen en ik in ons rapport 'De crisis voorbij', dat de waardigheid van volwassenen en kinderen ernstig onder druk staat in de crisisnoodopvang omdat de voorzieningen niet geschikt zijn. Zo werd er voorbijgegaan aan de belangen van kinderen en hun ontwikkelingsperspectief. Wij riepen toen al op tot directe aanpassingen en structurele oplossingen om de situatie niet nog erger te laten worden. Sinds die oproep is er voor kinderen niets veranderd. Deels omdat gemeenten hun verantwoordelijkheid niet nemen om opvangplekken te realiseren. De spreidingswet, waarin gemeenten gedwongen kunnen worden opvangplekken aan te bieden, kan voor dit laatste een oplossing zijn.

De spreidingswet is niet de ideale wet voor kinderen. Zolang gemeenten echter hun verantwoordelijkheid niet nemen, is deze wet wel waar we het op dit moment mee moeten doen om de kinderen uit hun erbarmelijke situatie te halen. Ik verwacht dat - gezien de huidige impasse - de kinderrechten beter gewaarborgd zullen zijn mét invoering van deze wet, dan zonder. Mijn aanname is dat zonder deze wet, het niet lukt om gezamenlijk te komen tot een structurele en menswaardige opvang van asielzoekers waarin de kinderrechten beter gewaarborgd zijn en waarin kinderen zich beter dan in de huidige situatie kunnen ontwikkelen.

Belang van het kind moet voorop staan

Er zijn veel belangen die meespelen in de besluitvorming rondom de spreidingswet. En al deze belangen moeten ook worden meegewogen in het te nemen besluit. Uit het VN-Kinderrechtenverdrag volgt dat het (ontwikkelings)belang van het kind hierbij voorop moet staan. Verder volgt uit het verdrag dat de Staat kinderen die een vluchtelingenstatus hebben of wensen te verkrijgen extra bescherming moet bieden. Dit vanwege hun voorgeschiedenis en kwetsbaarheid.

Pagina 1/2

Datum

12 januari 2024

Onderwerp

Oproep t.b.v. het debat over de
spreidingwet

Ons nummer

1896196

Uw brief

-

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

-

Kinderombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
info@kinderombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman*

Mijn verwachting is dat zonder deze wet de situatie – die onmiskenbaar onhoudbaar is – blijft zoals die is: uitzichtloos en mensonterend. Gemeentes zullen mogelijk blijven wegstaren, simpelweg omdat het kan. Met alle negatieve gevolgen zoals beschreven in ons rapport 'De crisis voorbij' voor het dagelijks leven en daarmee het ontwikkelingsperspectief van betrokken kinderen.

Pagina 2/2

Ons nummer
1896196

De spreidingswet kan hier mogelijk een positieve verandering in brengen. De druk op de gemeenten die nu wél hun verantwoordelijkheid nemen vermindert en er zal geïnvesteerd (moeten) worden in opvang die menswaardig én structureel is. Waar kinderen veiliger zijn dan nu, ze (samen met hun ouders) een normaler leven kunnen leiden en er meer continuïteit is in onderwijs en opgebouwde contacten. Oftewel, waar ze gezonder, veiliger en meer perspectiefvol dan nu kunnen opgroeien.

Ik realiseer mij dat u ook andere belangen zult moeten meewegen in uw besluit voor of tegen het wetsvoorstel te stemmen. Stel uzelf hierbij echter steeds de vraag of deze belangen werkelijk strijdig zijn. Immers ook de samenleving is er bij gebaat dat gevluchte kinderen zich gunstig kunnen ontwikkelen tot volwassenen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan onze samenleving.

Deze brief heb ik tevens aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid gestuurd. Als u vragen heeft kunt u uiteraard contact opnemen met mijn kantoor.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw